

PROFILEN

Psykologi uden bagtanker

Ill.: Annetta Ørsgreen

Regnbuen hedder en psykologisk rådgivning på Nørrebro i København. Den er bemandet af for tiden 5 uddannede psykologer der arbejder gratis. De ydmyge lokaler i Griffenfeldsgade får lidt indtægter fra Socialministeriet, 20.000 kr.

Udgangspunktet er 'kritisk psykologi'. Og hvad er så det? I Regnbuen betyder det at psykologen skal være ærlig i sin rådgivning af psykisk syge. Alt skal være åbent, siger en af rådgiverne, cand.psych. Kalle Birk Madsen.

Psykologen må ikke sidde og observere og skjule for den han taler med, hvad han selv tænker. Mener han at en tankegang er psykotisk, siger han det. Og den samtalerapport som skrives bliver også udleveret i kopi til den der møder op.

De der kommer er mest unge med meget lidt tillid til andre, og for tiden mest unge kvinder der lider af angst. Mennesker som har været i det

etablerede psykiatriske system og har forkastet det – eller mennesker der ikke ønsker at komme ind i det.

Det er rådgivning på brugerens præmisser, hævder Regnbuen. »At man godt selv, og måske i sidste instans, sidder med den eneste nøgle til at forstå hvad det handler om. At man i sit eget liv har kompetence til at sige ja eller nej,« siger Kalle Birk Madsen.

Det går på tværs af de almindeligt etablerede doktriner om at sandheden er skjult for patienten selv, og kun kan hentes frem gennem særlige teknikker. Teknikker, som psykologen kender.

Derfor bryder rådgivningen sig heller ikke om den teknik der bruges i gruppeterapi, hvor de der går i terapien ikke må tale med hinanden uden for behandlingen, for så virker 'overføringen' ikke.

Den klassiske psykoanalytiske overførbegreb går – forenkelt sagt – ud på at psykologen skal finde og påtage sig den rolle som har været et problem i livet for den behandlede. Typisk faderens eller moderens. På den måde gentages det traumatiske forhold fra barndommen, forhåbentlig med en bedring til følge.

Rådgivningen forkaster også, at kun de første 7 år er afgørende for al senere udvikling – eller udvikling af psykisk sygdom. Også kriser senere i livet kan være udslagsgivende, mener Kalle Birk Madsen. Og dårlige sociale forhold.

Men hvad med arv og gener? Kan psykisk sygdom, endogen, ikke være arvelig? Også her sætter Regnbuen spørgsmålstegn. For den kan lige så godt skyldes en social arv, en dårlig måde at løse konflikter på der så at sige findes i familiemiljøet.

Kalle Birk Madsen kommer med et eksempel. En ung psykotisk mand, der altid havde fornemmet at familien skjulte et eller andet. Efter en tids terapi viste det sig at være rigtigt. For hans far var ikke hans biologiske far. Det vidste resten af familien og hans lillebror, kun ikke den psykotiske selv. Så det var altså ikke et udslag af tvangstanker at han følte noget blev holdt skjult. Moderen indrømmede det under en samtale med psykologen, som familien blev indkaldt til, men mente ikke det havde betydning. Til gengæld blev den unge mand selv grebet af skam – skam over at han ikke selv havde kunnet indse, gennem så mange år, at noget var skjult. At han havde fundet sig i det. Siden har han, efter mange indlæggelser, klaret sig uden igen at komme ind i det psykiatriske system.

»Psykoterapi er ikke udviklet som videnskab, det er at prøve sig frem. Som psykolog finder man de teknikker, den terapiform man bedst kan arbejde med. Men det betyder i princippet at den der er stillet med et problem skal passe til terapiformen,« siger den kritiske psykolog fra Regnbuen.

Rådgivningen er ikke ubetinget modstander af medicin.

Det kan være nødvendigt. Piller kan tage toppen af en dårlig situation – ligesom en gedigen drukkur kan.

Men det er tidens tendens at psykiaterne er ved at glemme at piller og elektrochok, ja selv mange psykoterapeutiske teknikker, kun er symptombehandling. Den etablerede psykiatri arbejder også alt for lidt med at inddrage familierne, de ser patienten i et socialt tomrum, mener Regnbuen.

Først som sidst i behandling er det allervigtigste at se på patienten som en ligeværdig person, ellers kan det gå galt.

»Det er uværdigt at blive mødt af et andet menneske hvor personen kun siger noget udadtil, og så tænker sit eget private inde bagved,« siger Kalle Birk Madsen. Det er hverken farligt eller mystisk at gå ind og røre ved andre menneskers sjæleviv, bare man er ubetinget ærlig.

VZ

TEMA

Valgmuligheder i behandlingen

»Vi skal væk fra, at der tilbydes et stk. standard behandling«, skriver Peter Storm.
Læs side 3

Om lys- og kunstterapi
Læs side 5

»Efter opholdet fik jeg dokument på, at mine psykiske lidelser var ophørt«, skriver Peter Sønderberg, om et behandlingskollektiv.
»Desværre findes disse kollektiver ikke mere.«
Læs side 6

»Naturvidenskab er ikke egnet til at tage hånd om sociale, ofte torturlignende livstraumer«, skriver Caia Garupi.
Læs side 7

Behandling & straf – høring om bistandsværger	side 9
Langtidsindlagte – 302 mennesker i 14 år à 302 mio. kr.....	side 10
Pårørendeudvalget.....	side 15
De lokale sider – fra kredse og lokalforeninger	side 24
Nyt fra hovedbestyrelse og forretningsudvalg	side 30